

ΣΠΙΝ

ΚΥΡΙΑΚΟΝ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

Διὰ μὲν τὰς Ἀθήνας Δραχ. ν. 6
Διὰ δὲ τὸν Πειραιᾶ καὶ τὰς Ἐπαρχίας . . . 7
Διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν φράγκα χρυσ. 8
Διὰ δὲ τοὺς ἐν τῷ Ἐσωτερικῷ τῆς Ἀνατολῆς
μετὰ τῶν ταχυδρομικῶν τελῶν 10
Οὐδεμία πληρωμὴ γίνεται ἄνευ ἀποδείξεως.
Πᾶσα δὲ ἀπόδειξις πληρωμῆς πρέπει νὰ ᾖ ἐντυπος καὶ νὰ
φέρῃ τὴν Ὑπογραφήν καὶ τὴν Σφραγίδα τῆς Διευθύνσεως.

Συντάσσεται ὑφ' οὗ καὶ ἀνέκαθεν ὄρους.

Ἐπιστολαί, ὡς καὶ πᾶν ἔγγραφον, ἐπιγράφονται

**Πρὸς τὴν Σύνταξιν τῆς Ὁρησκευτικῆς
ἐφημερίδος «Σιών» εἰς Ἀθήνας.**

Ἐκδίδεται τετράκις τοῦ μηνός.

ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις παρὰ τῇ Διευθύνσει τῆς Ὁρησκευτικῆς ἐφημερίδος
Σιών (Παρὰ τῇ Ἀγ. Εἰρήνῃ, ὁδ. Καρόρη, ἀριθ. 7)

Ἐν δὲ ταῖς Ἐπαρχίαις καὶ τῷ Ἐξωτερικῷ παρὰ τοῖς κ. κ. ἀν-
ταποκριταῖς αὐτῆς.

Διατρίβει σύντομοι καὶ σύμφωνοι πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐφη-
μερίδος γίνονται δικταὶ πρὸς καταχώρησιν.

«Καθεύδοντες διατελοῖτε ἄν, εἰ μὴ τινα ἄλλον

ὁ Θεὸς ἐπιπέμψῃ κηδόμενος ὑμῶν»

Σωκράτης.

«Ἦξει ἐκ ΣΙΩΝ ὁ ρυόμενος . . . ἐκ γὰρ Σιών ἐξελεύσεται

νόμος, καὶ κρίνῃ ἀνά μέσον τῶν ἐθνῶν»

Ἡσαΐας.

ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ.

ΚΥΡΙΑΚΗ ΤΟΥ ΑΝΤΙΠΑΣΧΑ.

Οὕτω καλεῖται ἡ Κυριακὴ αὕτη, ἐπεὶ κατὰ ταύτην παύει ἡ μεγάλη ἐορτὴ τοῦ Πάσχα, ἥτις ἐξακολουθεῖ καθ' ὅλην τὴν Διακαινήσιμον ἑβδομάδα, θεωρουμένην ὡς μίαν μόνην ἡμέραν. Οὕτω καὶ ἡ Λατινικὴ Ἐκκλησία καλεῖ αὐτὴν «pascha clausum» (περίκλεισις, τέλος τοῦ Πάσχα).

Ἡ αὕτη Κυριακὴ ἐν τῇ Χριστιανικῇ ἀρχαιολογίᾳ καλεῖται καὶ Κυριακὴ ἡ ἐν λευκοῖς (Domingica in albis), διότι ἐν ταύτῃ, οἱ κατὰ τὴν νύκτα τοῦ Μεγάλου Σαββάτου τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος καταξιωθέντες νεοφώτιστοι, μετὰ λαμπρὸν λόγον τοῦ ἰδίου αὐτῶν Ἐπισκόπου, ἀπέξδυνον τὸ λευκὸν ἔνδυμα, ὅπερ ἐφόρουσιν καθ' ὅλην ταύτην τὴν ἑβδομάδα τοῦ Πάσχα, εἰς σύμβολον τῆς διὰ τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος προσηλυτίσεως αὐτοῖς ἀμολύντου καθαρότητος καὶ ἀγιότητος.

Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον, ἐπεὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τοῦ Ἀντίπασχα τὰ νέα ταῦτα μέλη τῆς Ἐκκλησίας ἐνεκεντροῦντο καὶ ἐνεφυτεύοντο ἐν τῷ πνευματικῷ τοῦ Κυρίου ἀμπελῶνι, καὶ ἐπεὶ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην νέα πρόσωπα συγκατηριθμοῦντο μετὰ τῶν παλαιότερων πιστῶν, ἡ Κυριακὴ αὕτη ὠνομάζετο «Κυριακὴ Ἰακωνή» διὰ τὸν αὐτὸν λόγον καὶ «Κυριακὴ τῶν νηπίων» (octava infantium) ἐκαλεῖτο, ἐπεὶ οἱ νεοφωτισθέντες, ὡς νήπια, ἤδη τὸ πρῶτον ἤρχοντο πρὸς τὸν Κύριον.

Διὰ τοῦτο δὲ τὸ πάλαι ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς θείας Λειτουργίας, ὡς προεισαγωγὴ (introitus) ἐφάλλετο, καὶ νῦν φάλλεται καταλλήλως, τὸ χωρίον τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου «Ὡς ἀργιέννητα βρέφη τὸ λογικὸν ἄδολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ ἀυξηθῆτε». (Α'. Πέτρ. β', 2). Ἀπὸ τῶν πρώτων δὲ Λατινικῶν λέξεων τοῦ χωρίου τούτου «quasi modo geniti» ἐν τῇ Λατινικῇ Ἐκκλησίᾳ ἡ Κυριακὴ αὕτη ὠνομάσθη καὶ ὠνομάζεται «Dominga quasi-modogeniti». Τὸ ὄνομα δὲ τοῦτο καὶ μετὰ τοὺς χρόνους τῆς διαμαρτυρήσεως διεφύλαξε καὶ ἡ Προτεσταντικὴ Ἐκκλησία.

Ὡσαύτως ὠνομάζεται αὕτη καὶ Κυριακὴ τοῦ Θωμᾶ ἐπεὶ ὁκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν Ἀνάστα-

σιν τοῦ Κυρίου καὶ Σωτῆρος ἡμῶν, τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ἐνεφανίσθη ὁ Κύριος τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἀπιστοῦντα Θωμᾶν ἵνα ψηλαφήσῃ τὸ Ἅγιον αὐτοῦ Σῶμα. Ἐκεῖνος δὲ μετὰ τὴν ψηλάφησιν πλήρως πίστεως ἀνεβόησεν «Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου». Ὁ δὲ Κύριος τοὺς αὐστηροὺς τούτους λόγους εἶπε πρὸς αὐτόν «Ὅτι ἐώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες».

Ἰδοὺ ὡς ἔχει ἡ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου περικοπὴ.

«Θωμᾶς δὲ, εἰς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς. Ἐλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· Ἐώρακαμεν τὸν Κύριον. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς· Ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς ῥαβδίαις αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, καὶ βάλλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἡλῶν, καὶ βάλλω τὴν ῥαβδίαν μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐτοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. Καὶ μεθ' ἡμέρας ὁκτώ πάλιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς μετ' αὐτῶν. Ἐρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, καὶ ἵστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶπεν· Εἰρήνη ᾤμῖν. Εἰτα λέγει τῷ Θωμᾶ· Φέρε τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς ῥαβδίας μου· καὶ φέρε τὴν ῥαβδίαν σου, καὶ βάλε εἰς τὴν πλευρὰν μου· καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. Καὶ ἀπεκρίθη ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ὁ Κύριός μου καὶ ὁ Θεός μου. Λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· Ὅτι ἐώρακάς με, Θωμᾶ, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (Ἰωάν. κ', 24—29).

Τὴν Κυριακὴν ταύτην ἡ Αἰθιοπικὴ Ἐκκλησία ἐν τῇ ἐορτολογίᾳ αὐτῆς ἀναγράφει, οὐχὶ ὡς Κυριακὴν τοῦ Θωμᾶ, ἀλλ' ὡς Κυριακὴν τῶν Ἀποστόλων.

Σημειωτέον δ' ὅτι ὁ Κ'. κανὼν τῆς ἐν Νικαίᾳ Α'. Οἰκουμενικῆς Συνόδου καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς ἀπαγορεύει τὴν γονυκλισίαν, ἢ μᾶλλον, συμβουλεύει, ὅπως οἱ Χριστιανοὶ μὴ κλίνωσι γόνυ, ἀλλ' ἐστῶτες ἀπονέμωσι τῷ Θεῷ τὰς ἑαυτῶν εὐχάς.

Ὑμνολογία.

Ὁραία καὶ συγκινητικὴ ἐστὶν ἡ ὕμνολογία τῆς Κυριακῆς ταύτης, ποίημα ἐν μέρει Ἰωάννου Μοναχοῦ. Ἐκ ταύτης σταχυολογοῦμεν τὰ ἐξῆς, ὡς πνευματικὴν ἀνθοδέσμην τοῖς φίλοις ἀναγνώσταις τῆς «Σιών» ταῦτα προσφέροντες.

Καὶ πρῶτον, ὡραῖόν ἐστι τὸ Δοξαστικὸν τοῦ Ἐσπερινοῦ, ἐν ᾧ μετὰ πολλῆς τῆς ποιήσεως ὁ ἄνθρωπος πρὸ τῆς ἀπολυτρώσεως αὐτοῦ μέγα

τραῦμα ὀνομάζεται. Οὕτω ψάλλει συγκινητικῶς ὁ ὕμνωδός·

«Τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ἐπέστης, Χριστέ, πρὸς τοὺς μαθητάς. Τότε ὁ Θωμᾶς οἰκονομικῶς οὐχ εὐρέθη μετ' αὐτῶν· ἔλεγε γὰρ, οὐ μὴ πιστεύσω, ἐὰν μὴ ἴδω κατὰ τὸν Δεσπότην· ἴδω τὴν πλευρὰν, ὅθεν ἐξῆλθε τὸ αἷμα, τὸ ὕδωρ, τὸ βάπτισμα· ἴδω τὴν πληγὴν, ἐξ ἧς ἰάθη τὸ μέγα τραῦμα, ὁ ἄνθρωπος· ἴδω, πῶς οὐκ ἦν ὡς πνεῦμα, ἀλλὰ σὰρξ καὶ ὀστέα. Ὁ τὸν θάνατον πατήσας καὶ Θωμᾶν πληροφορήσας, Κύριε, δόξα σοι».

Ἐκφραστικὸν δὲ τῆς ἐορτῆς καὶ τὸ τῆς α'. ὥδῃς Τροπάριον.

«Πύλαι θανάτου, Χριστέ, οὐδὲ τοῦ τάφου σφραγίδες, οὐδὲ κλεῖθρα τῶν θυρῶν σοι ἀντέστησαν· ἀλλ' ἐξαναστὰς ἐπέστης τοῖς φίλοις σου, εἰρήνην, Δέσποτα, δωρούμενος, τὴν πάντα τοῦν ὑπερέχουσαν».

Ἀξιοσημείωτος προσέτι ἡ ἐν τῷ τροπαρίῳ τῆς γ' ὥδῃς ἐπανάληψις τοῦ καιροῦ, συνωδᾷ τῇ ἐπωνυμίᾳ Διακαινήσιμος.

«Καιροὺς ἀντὶ παλαιῶν, ἀντὶ φθαρτῶν δὲ ἀφθάρτους διὰ Σταυροῦ σου, Χριστέ, τελέσας ἡμᾶς, ἐν καιρόν τῃ ζωῇ πολιτεῦσθαι, ἀξίως προσέταξας».

Λίαν δ' ἐκφραστικὴ διὰ τε τὸ σύντομον καὶ τὴν πρὸς τὸν Σωτῆρα εὐχὴν καὶ ἡ Ὑπακοή.

«Ὡς ἐν μέσῳ τῶν μαθητῶν σου παρεγένου, Σωτήρ, τὴν εἰρήνην διδοὺς αὐτοῖς, ἐλθέ καὶ μεθ' ἡμῶν, καὶ σῶσον ἡμᾶς».

Συμφώνως δὲ τοῖς τοῦ Κυρίου πρὸς τὸν Θωμᾶν λόγοις πεποιημένον ἐστὶ τὸ τῆς θ'. ὥδῃς Μεγαλυνάριον.

«Σὺ τὸν ὡς Θεὸν ἐκ τάφου ἀναστάντα Χριστὸν οὐ βλεφάροις ἰδόντες, ἀλλὰ καρδίᾳ πόθῳ πεπιστευκότες, ἐν ὕμνοις μεγαλύνομεν».

Ὅποιαν δ' ἀμίμητον χάριν ἐγκλείει τὸ θ'. Ἐξαποστειλάριον!

«Σήμερον· ἔαρ μυρίζει, καὶ καιρὴ κτίσις χορεύει· σήμερον αἶρονται κλεῖθρα θυρῶν καὶ τῆς ἀπιστίας, Θωμᾶ τοῦ φίλου βοῶντος· «Ὁ Κύριός μου καὶ Θεός μου»».

Τέλος περιεκτικώτατον τοῦ θέματος ὅλου τῆς ἐορτῆς εἶναι τὸ Κοστάκιον.

«Τῇ φιλοπράγματι δεξιᾷ τὴν ζωοπάροχόν σου πλευρὰν ὁ Θωμᾶς ἐξηρένησε, Χριστέ ὁ Θεός. Συγκλεισμένων γὰρ τῶν θυρῶν ὡς εἰσῆλθες, σὺν τοῖς λοιποῖς Ἀποστόλοις· ἔδω σοι, Κύριε, ὑπάρχεις καὶ Θεός μου».

Γ. Λαμπάκης.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΠΙΡΡΟΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟΥ ΕΠΙ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ.

Εξεθέμεθα ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τὰ περὶ τῆς θέσεως τῆς γυναικὸς ἐνώπιον τοῦ ἀνδρός ὡς συζύγου αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἀπέβλεπεν εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τοὺς Ῥωμαίους, ὅπως ἴδωμεν ὁποῖος ἦτο ὁ συζυγικὸς βίος τῆς γυναικὸς καὶ παρ' ἐκείνους.

Καὶ ἐν Ῥώμῃ ἐπίσης, ὡς καὶ ἐν Ἑλλάδι, τὸ αὐτὸ πνεῦμα καὶ τὰ αὐτὰ ἦθη παρτηροῦμεν· μάλιστα δὲ αἱ περὶ τοῦ γάμου ἰδέαι φαίνονται ἔτι σκληρότεραι ἐν Ῥώμῃ ἢ ἐν Ἑλλάδι. Καὶ ἐκεῖ ἐπίσης, τὸ ὕψιστον συμφέρον τοῦ γάμου ἦτο τὸ συμφέρον τῆς Πολιτείας· καὶ ἐκεῖ τὸ ἀριστοκρατικὸν πολίτευμα τῆς δημοκρατίας ἐδέσμευε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ πολίτου, ἀπαγορεύον αὐτῷ διὰ νόμου τὸν γάμον μετὰ γυναικὸς τάξεως κατωτέρας ἐκείνης, εἰς ἣν αὐτὸς ἀνήκεν· καθότι, ἔλεγεν ὁ νόμος, εἶναι ἀνοίκειον εἰς οἰκογένειαν ἐλευθέραν, ὑπὸ τὸν λόγον τῆς συζύγου νὰ εἰσχωρήσῃ μέλος καταγωγῆς δουλικῆς. Πρῶτος ὁ Αὐγούστος ἐπέτρεψε τοῖς ἐλευθερίοις, ὅπως ἔρχωνται εἰς γάμον μετὰ ἀπελευθέρων γυναικῶν, μόνους τοὺς γερουσιαστάς· ἐξαιρέσας τοῦ συγκαταβατικοῦ τούτου νόμου· ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς βραδύτερον ὁ νόμος ἐκείνος ἐπέεταθή, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι, τότε μόνον ἡ γυνὴ ἀνεγνωρίζετο ὡς νόμιμος σύζυγος, ὅταν ὁ Αὐτοκράτωρ ἐξεδίδεν εἰδικὸν περὶ τούτου Διάταγμα, ἢ ὁ γερουσιαστὴς αὐτὸς παρητεῖτο τῆς ὑψηλῆς αὐτοῦ θέσεως. Ἐμεινεν ὁμοῦ καὶ πάλιν αὐστηρῶς ἀπηγορευμένον εἰς τοὺς υἱοὺς τῶν τοιούτων γερουσιαστῶν τὸ νὰ ἔρχωνται εἰς γάμον μετὰ γυναικῶν ἐλευθέρων.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ ὁμοίότης τῆς τάξεως μεταξὺ τῶν συζύγων, ἀναγνωρίζομένη ὑπὸ τοῦ Ῥωμαϊκοῦ νόμου, οὐδόλως ἀπήλλαττε τὴν γυναῖκα ἐκ δουλικῆς εἰς τὸν ἄνδρα ὑποταγῆς, καθ' ὃν τρόπον συνέβαινεν καὶ ἐν ταῖς τῆς Ἑλλάδος δημοκρατίαις.

Παρὰ τοῖς Ῥωμαίοις ἦτο κατ' ἀρχὰς ἐν χρήσει ὁ δι' ὧν γάμος ὁ θέλων δηλονότι νὰ νυμφευθῇ ἡγόραζε τὴν γυναῖκα παρὰ τοῦ πατρὸς, ὅπερ ἔθιμον καταργηθὲν μετὰ ταῦτα συμβολικῶς μόνον ἐτηρήθη· ὁποῖον ἐπεταί, ὅτι ἡ δίκην κτήματος πώλησις αὕτη τῆς γυναικὸς ἐδίδεν εἰς τὸν ἄνδρα ἀπόλυτον ἐξουσίαν, καθ' ὃν τρόπον καθίσταται τις κτήτωρ καὶ δεσπότης ἀπόλυτος ἐπὶ παντός πράγματός, ὅπερ ἔλαβε δι' ὧν γάμου, ἦτοι δι' ἀνταλλαγῆς χρημάτων ἢ ἄλλου τινὸς πράγματος.

Δεύτερος ἦτο ὁ ἱερός γάμος, ὅστις ἐγένετο δι' ἱερῶν τινῶν τελετῶν· καὶ τρίτος ὁ διὰ τῆς χρήσεως γάμος, ὅταν τουτέστι μία νεῆνις, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἰδίου πατρὸς, συνεφώνει νὰ ζήσῃ μετὰ τινος ἀνδρός, ὅστις ἐπεθύμει νὰ ἀποκτήσῃ τέκνα, χωρὶς ὁμοῦ καὶ νὰ νυμφευθῇ αὐτήν.

Ἀλλ' οἱ διάφοροι οὗτοι τρόποι τοῦ γάμου καὶ πρὸ πάντων οἱ δύο πρῶτοι εἶχον διὰ τὴν γυναῖκα τοιαῦτα ἀποτελέσματα, ἅτινα ἠδύναντο νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς νέαι ἀποδείξεις τοῦ ἀλαζονικοῦ ἐγωῖσμοῦ τοῦ ἀρχαίου πολίτου. Διὰ τοῦ γάμου ἡ γυνὴ μετεβιβάζετο ἐκ τῆς ἐξουσίας τοῦ πατρὸς εἰς τὴν ἀπόλυτον τοῦ ἀνδρός ἐξουσίαν· ὁ νόμος ἔλεγεν, ὅτι ἡ γυνὴ μετέβαινεν in manu mancipioque mariti, ὑπὸ τὸ ἀπόλυτον κράτος τοῦ ἀνδρός, ὡς ἄμεσον καὶ νόμιμον αὐτοῦ κτῆμα. Ἡ γυνὴ προσηγορεύετο πάντοτε διὰ τοῦ ὀνόματος κυρία (Domina), ὡς οἰκοδέσποινα, ὡς μήτηρ τῆς οἰκογενείας· ἀλλ' οἱ τίτλοι οὗτοι ἦσαν μᾶλλον σιωπητικοὶ διὰ τὴν γυναῖκα, διότι μόνος ὁ ἀνὴρ ἦτο ὁ ἀπόλυτος κυριάρχης τῆς οἰκογενείας, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνεγνώριζεν ἡ γυνὴ τὸν κύριον αὐτῆς καὶ τὸν ἀπαρτίζοντα γινώσκοντα ὅλων αὐτῆς τῶν κινήματων. Μεταβιβάσασα ἡ γυνὴ, ἔλεγεν ὁ Γάιος, ἐκ τῆς πατρικῆς οἰκίας εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἀνδρός, μεταβαίνει τὸν τρόπον τινὰ ἀπὸ ἐνὸς εἰς ἕτερον πατέρα, καθιστάμενη, οὕτως εἰπεῖν, θετὴ θυγάτηρ τοῦ ἐαυτῆς συζύγου, uxorque, quae in manu est, filiae loco est· ὅθεν ἡ γυνὴ καὶ μετὰ τὸν γάμον ἦτο, ὡς καὶ πρὶν, ὑποτεταγμένη καὶ οἰκεία δούλη, καθότι, οὕσα τρόπον τινὰ θυγάτηρ τοῦ ἀνδρός, ἦτο ὑπὸ τὴν ἀπόλυτον αὐτοῦ ἐξουσίαν, καὶ ἠδύνετο ὁ ἀνὴρ νὰ διαθέσῃ αὐτήν, ὡς

ἠδύνετο νὰ διαθέσῃ καὶ τὰ ἴδια τέκνα. Βεβαίως, καθότι, ὡς γνωστὸν, ἐν τῇ ἀρχαίᾳ καὶ μάλιστα ἐν Ῥώμῃ, τὸ τέκνον ἦτο ἄμεσον κτῆμα τοῦ πατρὸς, καὶ ἦτο μέχρι τοιοῦτου βαθμοῦ, ὥστε νὰ δύναται νὰ διαθέσῃ αὐτὸ κατὰ τὸ δοκοῦν, εἴτε νὰ ἐκποιήσῃ αὐτὸ, εἴτε καὶ νὰ φονεύσῃ αὐτό· καὶ τέλος ἠδύνετο ἐπίσης ὁ Ῥωμαῖος σύζυγος, ὡς καὶ ὁ Σπαρτιάτης, νὰ περὶχωρήσῃ, ἢ καὶ νὰ δανείσῃ εἰς ἄλλον τινὰ τὴν ἰδίαν γυναῖκα. Οὕτω λ. χ. ὁ Κῆτων, ὡς ἀναφέρει ὁ Τάκιτος, ἀπέστη τῆς ἐαυτοῦ γυναικὸς χάριν τοῦ φίλου αὐτοῦ Ὀρτησίου, ὁ δὲ Αὐγούστος ἔλαβε τὴν Λιβίαν παρὰ τοῦ συζύγου αὐτῆς Τιβερίου Νέρωνος, καίπερ προκεχωρηκυῖαν εἰς τοὺς μῆνας τῆς ἐγκυμοσύνης. Καὶ ἔτι βραδύτερον, ὡς ἀναφέρει ὁ Τερτυλλιανός, ὑπῆρξεν πλεῖστα παραδείγματα τοιαύτης ἐμπορείας, πλέον ἐπονεῖδιστα διὰ τοὺς ἐμπορευομένους, ἢ διὰ τὰς δυστυχεῖς ἐκείνας γυναῖκας, αἵτινες ἐγένοντο τὰ ἄσμενα ἐμπορεύματα.

Διὰ τοῦ manu, ὅ ἐστι διὰ τῆς ἀπὸ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν ἄνδρα μεταφορᾶς τῆς ἀπολύτου ἐξουσίας ἐπὶ τῆς γυναικὸς, ὁ πατὴρ περὶχωρεῖ τῷ ἀνδρὶ ἀπαρτίζοντα δικαίωμα καὶ ἐπὶ τῆς προικὸς, ἣν ἔφερεν ἡ νεῆνις· ὥστε ὁ ἀνὴρ, καὶ μετὰ ἐνδεχόμενον διαζύγιον ἀπὸ τῆς γυναικὸς, ἐξηκολούθει νὰ εἶναι ὁ μόνος κύριος καὶ ὁ μόνος διαχειριστὴς τῆς περιουσίας ἐκείνης. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ὑπῆρξεν περιστάσεις, καθ' ἃς ἡ περιουσία τῆς γυναικὸς ἔμενε καὶ μετὰ τὸν γάμον ὑπὸ τὴν διαχείρισιν τοῦ πατρὸς· καὶ τοῦτο ἐγένετο, ὅταν ὁ πατὴρ δὲν ἐχειραφεῖται ἐντελῶς τὴν θυγατέρα, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὸν γάμον ἔμενεν αὕτη πάντοτε ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἰδίου πατρὸς, ὅστις τότε εἶχε καὶ τὸ δικαίωμα νὰ διαζεύξῃ αὐτήν ἐκ τοῦ ἰδίου συζύγου· ἀλλ' οἱ γάμοι οὗτοι, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ γυνὴ οἰκονομῇ ἐδανείζετο παρὰ τοῦ πατρὸς εἰς τὸν ἄνδρα, ἦσαν σπανιότεροι ἐκείνων, καθ' οὓς καὶ γυνὴ καὶ προῖξ καὶ τὰ πάντα μετέβαινον διὰ τοῦ γάμου εἰς τὴν ἀπόλυτον τοῦ ἀνδρός κυριarchίαν· καθότι, μετὰ τὸ νόμιμον δικαίωμα τῆς Πολιτείας, καθ' ὃ ἐλαμβάνετο ὑπ' ὅψει ἡ τάξις, εἰς ἣν ἀνήκεν ὁ τε νυμφίος καὶ ἡ νύμφη, ἤρχετο ἡ σημαντικότης τῆς προικὸς, ἥτις ἠδύνετο νὰ συνάψῃ τὸν γάμον· διότι ὁ νεανίας, ὅστις νυμφευόμενος διενεοῖτο νὰ περὶχωρῇ ὑπηρεσίαν τινὰ τῇ ἐαυτοῦ πατρίδι, διενεοῖτο ταυτοχρόνως νὰ ὡφελήσῃ καὶ καταστήσῃ μᾶλλον ἐλευθέρον καὶ ἐαυτὸν, καθιστάμενος καὶ πλούσιος, εἰ δυνατόν, ἐκ τοῦ γάμου. Πρὸ πάντων δὲ ὁ πατὴρ τοῦ νυμφίου, τοῦ ὁποῖου ἡ συγκατάθεσις ἦτο ἀναπόφευκτος, διὰ τὸ συμβόλαιον τοῦ γάμου, εἰς οὐδὲν ἄλλο ἀπέβλεπε συνήθως, ἢ εἰς τὴν σημαντικότητα τῆς προικὸς, ὅπως συγκατανεύσῃ· ὥστε ἡ προῖξ, οὕτως εἰπεῖν, ἐποῖε νόμιμον τὴν γυναῖκα, αἱ δὲ ἄνευ προικὸς ὑπανδρευόμεναι ἐθεωροῦντο ὡς παλλακίδες. Καὶ ὄντως εἰς μίαν κομφιδίαν τοῦ Πλάτου Trinummo ὀνομαζομένην εἰς υἱὸς ἐρωτᾷ τὸν πατέρα περὶ μιᾶς νεῆνιδος, ἣν ἐπεθύμει νὰ λάβῃ εἰς γυναῖκα, ἐὰν συγκατανεύῃ· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ γυνὴ ἦτο ἄμοιρος προικὸς, ὁ πατὴρ ἐρωτᾷ τὸν υἱὸν μετ' ἀπορίας, ἐὰν θέλῃ νὰ λάβῃ αὐτήν ὡς νόμιμον γυναῖκα ἢ ὡς παλλακίδα.

Ἡ γυνὴ, ἥτις ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ πατρὸς sub manu mariti, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ἀνδρός, καὶ διετελεῖ οἰκονομῇ θετὴ τοῦ ἀνδρός θυγάτηρ, καθίστατο κληρονόμος τῆς προικὸς αὐτῆς, ἐὰν ὁ ἀνὴρ ἀπέθνησκεν ἄνευ τέκνων καὶ χωρὶς διαθήκης· ἐὰν ὁμοῦς ὁ ἀνὴρ εἶχε τέκνα, συγκαταριθμεῖτο καὶ αὕτη μετὰ τῶν τέκνων, λαμβάνουσα μερίδιον τέκνου. Ἀλλ' οὐδόλως μετὰ τὸν θάνατον ἡ γυνὴ ἠδύνετο νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν πατρικὴν οἰκογένειαν· δεσμός ἀδιάλυτος συνέδεεν αὐτήν μετὰ τῆς τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός οἰκογενείας. Ἀλλὰ καίπερ χήρα, καὶ ἐπομένως ἐλευθέρη συζυγικῆς ἐξουσίας, καὶ πάλιν ὁμοῦς ἔμενε διὰ βίου ὑποχείριος ὑπὸ τὴν ἄμεσον ἐπιτροπείαν τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν, λαμβανόντων τὰ ἐπ' αὐτῆς δικαιώματα τοῦ συζύγου. Καὶ ἡ ἐπιτροπεία ἐκείνη δὲν ἦτο ἀγάπη ἐξ ἀγαθωσύνης, ἐξ ἀπλοῦ τουτέστι σεβασμοῦ πρὸς τὴν γυναῖκα, πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῆς καὶ πρὸς ὑποστήριξιν αὐτῆς ἐν τῇ αὐτῆς ἀδυναμίᾳ, ἀλλ' ἦτο μέτρον πολιτικόν, ἀποβλέπον ἀφ' ἐνὸς μὲν εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ ἀποθανόντος ἀνδρός, ὅπως μὴ ἐλαττωθῇ ἡ ἐξουσία ἐπὶ τοῦ πράγματος, ὅπερ ἀ-

νῆκεν εἰς αὐτὸν, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸ συμφέρον τῆς οἰκογενείας, ὅπως μὴ ἐλαττωθῇ, ἀλλὰ μᾶλλον ἐπαυξηθῇ ἡ περιουσία αὐτῆς, ἐχούσης τὸ δικαίωμα ἐπὶ τῆς κληρονομίης τοῦ ἀποθανόντος, συμπεριλαμβανομένης, ὡς εἵπομεν, καὶ τῆς προικὸς τῆς χήρας.

Οἱ ὅροι οὗτοι καὶ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα τοῦ Ῥωμαϊκοῦ γάμου, λίαν ταπεινωτικὰ διὰ τὴν γυναῖκα, πάντοτε δουρικῶς ὑποτεταγμένην, πολὺ συνετέλεσαν εἰς περὶχωρῆσιν μὲν τῶν συζυγικῶν δεσμῶν, εἰς ἀνύψωσιν δὲ τοῦ γάμου εἰς τὸν καθαρῶς κοινωνικὸν καὶ πολιτικὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα. Ἐξ αὐτῶν τῶν τελευταίων ἐτῶν τῆς δημοκρατίας, ἐπιτεινομένης τῆς ἀδικιοφίας περὶ τὰς θρησκευτικὰς τελετὰς, τὸ εἶδος τοῦ ἱεροῦ γάμου μετέπεσεν εἰς ἀχρηστίαν· ὁ ἐξ ὧν γάμος ἐπίσης, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ἀπέβη σπανιώτατος· οἱ δὲ ἄνδρες, ὡς καὶ αἱ γυναῖκες, ἔτεινον καὶ προσεπάθον παντοιοτρόπως πρὸς ἀνεξαρτησίαν τοῦ γάμου ἀπὸ πάσης νομοθετικῆς καὶ θρησκευτικῆς ὑποχρέσεως· ὅθεν κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ συνηθέστερος τύπος τοῦ γάμου ἦτο ἐκείνος, καθ' ὃν οἱ σύζυγοι, μακρὰν πάσης πολιτικῆς καὶ θρησκευτικῆς ἐθιμοταξίας, περιωρίζοντο εἰς τὴν ὁμολογίαν ἀμοιρέτων, ὅτι ἐπιθυμοῦσι νὰ ζήσωσιν ὁμοῦ, ὅπως συστήσωσιν οἰκογένειαν.

Ἡ ὁμολογία αὕτη ἦτο αἰσθημα τῶν συζύγων ἀμοιβαῖον, ἄνευ οὐδεμιᾶς πολιτικῆς ἢ θρησκευτικῆς καθιερώσεως, καθ' ὃ οὐδέτερος αὐτῶν ἐθεωρεῖτο καταναγκαστικῶς εἰς συζυγικοὺς δεσμούς ὑποχρεωμένος· διὸ καὶ ἡ ἐπιτροπεία καὶ ἡ ἰσχὺς τοῦ ἀνδρός ἐπὶ τῆς γυναικὸς κατέστη πλέον ἀδύνατος καὶ ἀσήμαντος· ὅθεν καὶ ὑπὸ τοῦ Κλαυδίου συνετάχθη νόμος, ὁριστικῶς καταργῶν τὴν ἐπὶ τῆς γυναικὸς ἐπιτροπείαν τῶν ἐξ αἵματος συγγενῶν, οἱ δὲ ἐπιτροποὶ τῆς χήρας ἐξελέγοντο πλέον εἴτε ἐκ τῆς Πολιτείας, εἴτε ἐκ τοῦ συζύγου ζώντος ἔτι, εἴτε ἐξ αὐτοῦ τοῦ πατρὸς. Ἀλλὰ μὴ ἐχόντων πλέον δικαίωμα ἐπὶ τῆς χήρας τῶν ἄγαν ἐνδιαφερομένων συγγενῶν, ἕτερα προσέκυπτον δυσάρεστα· αἱ γυναῖκες, καὶ μάλιστα αἱ πλούσιαι, ἦσαν ὑποκειμένης νὰ δοθῶσιν εἰς μεγάλας καταχρήσεις, πολυτελείας καὶ ἀσωτίας. Ὁ νόμος ἐξησφάλιζεν αὐταῖς ἀπόλυτον ἐλευθερίαν, ἀλλ' αὐταῖς, ἐπωφελοῦμεναι ἐντεῦθεν, συχνότατα δι' οὐδὲν ἄλλο ἐφρόντιζον, ἢ πῶς νὰ εὕρυνωσι τὸν κύκλον τῶν ἐλαττωμάτων αὐτῶν.

Ἀλλ' ὁ γάμος, θεωρούμενος ὡς ἀπλοῦν πολιτικὸν συναλλαγμῶν, ἐκτὸς τῆς ταπεινώσεως τῆς γυναικὸς, ἔσχε καὶ ἕτερον δυσάρεστον ἀποτέλεσμα, ὅ ἐστι τὴν ἐκ μέρους τῆς κοινωνίας δυσφημίαν τῆς χήρας καὶ τοὺς ἐκ μέρους τοῦ Κράτους νόμους ἐναντίον τῆς ἀγαμίας. Περὶ τούτων θὰ εἵπωμεν εἰς τὸ ἐπόμενον φύλλον τῆς «Σιδων» λίαν συντόμως, ἐπειδὴ εἶναι ἀνάγκη νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ τελικὸν ἀποτέλεσμα, νὰ καταδείξωμεν τουτέστι πῶς ὁ χριστιανισμὸς καταργήσας πάντα ταῦτα ἐπέβληθη, καὶ κατέστησε τὸν γάμον δεσμόν ἀγίας ἀγάπης.

Λεξικὸν τῆς Καινῆς Διαθήκης.

Ἀκάνθινος· πᾶν τὸ ἐξ ἀκανθῶν κατεσκευασμένον, καὶ ἰδίως ἐκ τοῦ ἀκανθώδους θάμνου τῆς Ἰνδικῆς, κοινῶς ἀκανθένιος. Οὐσιαστ. Ἀκάνθιον, εἶδος τι βάμβακος καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ὕφασμα. Παρὰ Στράβωνι ἀναφέρεται ἀκανθῶδες τι φυτὸν, τοῦ ὁποῖου ὁ φλοιὸς ἐχρησίμευεν εἰς κατασκευὴν ὕφασμάτων, ὡς ὁ τοῦ λινοῦ καὶ τοῦ κανάβου. «Τὰ ἀκάνθια ὑφαίνεσθαι καὶ ἐν Καππαδοκίᾳ» φέρει δὲ οὐδὲν δένδρον τὴν ἀκανθον, ἐξ ἧς ὁ φλοιὸς, ἀλλὰ χαμαίζηλος βοτάνη· ὁ αὐτὸς ἀναφέρει καὶ τοῦ Ποσειδωνίου τὴν γνώμην. «Ὅθεν φαίνεται, ὅτι τὸ φυτὸν τοῦτο ἦτο γνωστὸν καὶ χρησίμον καὶ ἐν Ἰαπωνίᾳ· «Δένδρον ἐξ ἀκάνθης φλοὶν ἀφίεται, ἐξ οὗ ὑφάσματα γίνεται κάλλιστα» (Στράβ. Βιβλ. Γ'. σελ. 469).

Ἐν τῇ Ν. Διαθήκῃ ἀπαντᾷ δις, λεγόμενον περὶ τοῦ στεφάνου, ὃν οἱ στρατιῶται κατεσκεύασαν, καὶ ἐπέθηκαν πρὸς ἐμπαιγμὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰησοῦ· «Οἱ δὲ στρατιῶται ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, καὶ ἐκδύνουσιν αὐτὸν πορροῦραν, καὶ περιτιθέουσιν αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον» (Μάρκ. ιε', 17). καὶ, «Ἐξήλθεν οὖν ὁ Ἰησοῦς φορῶν ἀκάνθι-

γον στέφανον» (Ἰωάν. ιθ', 15), ὃ ἐστὶν ἐστεμμένος ὡς βασιλεὺς. Οἱ βασιλεῖς ἔφερον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς στέφανον χρυσοῦν, κεκοσμημένον διὰ πολυτίμων λίθων· ἐπειδὴ λοιπόν, ὡς αἰτία τῆς καταδίκης τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐκ μέρους τοῦ Πιλάτου ἐλήφθη, ὅτι ἐκήρυτταν ἐκυτὸν βασιλεῖα τῶν Ἰουδαίων, οἱ στρατιῶται τοῦ ἡγεμόνος ἐκείνου πρὸς χλευασμὸν τοῦ ψευδοῦς βασιλεῖως ἀπέσπασαν κλάδους ἐκ φυτοῦ τινος ἀκανθώδους, καὶ περιπλέξαντες κατεσκευάσαν στέφανον, δι' οὗ ἐστεφάνωσαν τὸν Ἰησοῦν, προσενεγκόντες αὐτῷ πρὸς ἐμπαιγμὸν καὶ τὰς ἄλλας τιμὰς, ἃς ἀπένεμον τοῖς βασιλεῦσιν. Ὁ στέφανος ἐγένετο ἐξ ἀκανθῶν, ὅπως διττῶς ὑπηρετήσῃ τὸ κατὰ τοῦ Ἰησοῦ πάθος τῶν στρατιωτῶν· ἃ) ὡς στέφανος ἐμπαιγμοῦ, καὶ β') ὡς στέφανος ἀληθινῶν.

Ἀκαρπος ἐκ τοῦ α στερ. καὶ καρπός· ὁ χωρὶς καρπὸν, ὅστις δὲν παράγει οὐδὲν καρπὸν· τροπικῶς, ἄχρηστος, ἀνωφελής, μάταιος, ὁ μὴ φέρων οὐδὲν κέρδος.

Ἐν τῇ Ν. Δ. ἀπαντᾷ ἐπτάκις ἄκαρπος, ὁ ἐστερημένος καρποῦ, ἄφορος, ἄγονος, στείρος. «*Δένδρα φθιτοπωρινὰ, ἄκαρπα*» (Ἰουδ. 12), ὃ ἐστὶν οἱ ψευδοδιδάσκαλοι ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ δένδρα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ φθινοπώρου, ἅτινα εἰσὶ ξηρά, γυμνά καρποῦ καὶ φύλλων, ἐστερημένα τῆς ἀγλαίας, ἣν προξενοῦσιν εἰς αὐτὰ οἱ καρποὶ καὶ τῆς ἀνθηρᾶς εὐπρεπείας, ἣν προξενοῦσι τὰ φύλλα, ἄγονοι, στείροι, οὐδέποτε καρπὸν εὐαγγελικὸν παράγοντες.

Ἀκαρπος, μεταφ. ὅστις δὲν πραγματοποιεῖ ὅ, τι σκοπεῖ νὰ πράξῃ, δὲν φθάνει εἰς τὸ προσηκόν ἀποτέλεσμα, εἰς τὸν σκοπὸν ὃν περ ἐπιδιώκει· «*Ἐὰν προσεύχωμαι γλώσση, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπος ἐστὶ*» (Α'. Κορινθ. ιδ', 14), ὃ ἐστὶν ἐὰν προσεύχωμαι καὶ ψάλλω, καὶ κηρύττω ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις διὰ γλώσσης ξένης καὶ ὅλως ἀκαταλήπτου, αἱ μὲν ἰδέαι μου, οἱ λόγοι μου, αἱ διαθέσεις καὶ τὰ αἰσθηματὰ τῆς καρδίας μου, γίνονται γνωστὰ καὶ ἀποδεκτὰ παρὰ τῷ πᾶσι εἰδότε Θεῷ, ἀλλ' ὁ νοῦς μου οὐδόλως ἐννοεῖ τὰ ὑπὸ τῆς ξένης καὶ ἀκαταλήπτου γλώσσης προφερόμενα, καὶ ἐπομένως μένει ἄδρανής, νωθὸς (ἄκαρπος) δὲν ἀναπτύσσεται, δὲν οἰκοδομεῖται, δὲν ἐκπληροῦται παρ' αὐτῷ ὁ πρακτικὸς σκοπὸς τῆς προσευχῆς καὶ τῆς ὑμνωδίας. Καὶ ἄλλως, ἐὰν ἐν ταῖς Ἐκκλησίαις ψάλλω, κηρύττω καὶ προσεύχωμαι διὰ γλώσσης ξένης καὶ ἀκαταλήπτου εἰς τοὺς ἐκκλησιαζομένους, ἡ μὲν ἀγαθὴ μου θέλησις, αἱ ἡθικαὶ διαθέσεις μου, γίνονται γνωσταὶ καὶ ἀποδεκταὶ παρὰ τῷ Θεῷ, ἀλλ' ἐγὼ μόνος ἀπολαμβάνω τοὺς καρποὺς τῆς προσευχῆς καὶ τοῦ λόγου, ὅστις μόνος ἐννοῶ τὰ λεγόμενα (τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται), εἰς τοὺς ἄλλους ὅμως, μὴ ἐννοοῦντας τὴν γλώσσαν, οὐδόλως γίνονται ὠφέλιμοι, καὶ ἐπομένως ὁ σκοπὸς τῆς διανοίας μου, ὅστις εἶναι ἡ οἰκοδομὴ τῶν πιστῶν, δὲν ἐκπληροῦται (ὁ νοῦς μου ἄκαρπος ἐστὶ). «*Ὁ λόγος ἄκαρπος γίνεται*» (Παράβαλ. Ματθ. ιγ', 22), ὃ ἐστὶ δὲν φέρει τοὺς ποθομένους καρποὺς, δὲν φθάνει εἰς τὸ ἐπιδιωκόμενον ἡθικὸν ἀποτέλεσμα (Μάρκ. δ', 19).

Ἀκαρπος· ὁ μὴ ὑπακούων εἰς τὰς ἐντολάς τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, ὁ μὴ πραγματοποιῶν τὰς εὐαγγελικὰς ἀρετὰς, τὰ θεῖα διατάγματα, καὶ ἐπομένως ὁ στερούμενος τῶν ἐκείθεν ἡθικῶν ὠφελημάτων. «*Ταῦτα γὰρ (αἱ Χριστιανικαὶ ἀρεταί, ἡ ἐγκράτεια, ἡ ὑπομονή, ἡ εὐσέβεια, ἡ φιλαδελφία, ἡ ἀγάπη κλπ.) ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα οὐκ ἀκαρπους καθίστησιν ὑμᾶς*» (Β'. Πέτρ. α', 8), ὃ ἐστὶν οὐ στερεῖσθε τῶν ἐντεθέν καρπῶν, τῆς δυνάμεως πρὸς τὴν καθαρὰν ἐπίγνωσιν τοῦ Θεοῦ· καὶ, «*Μαρθαρέτωσαν δὲ καὶ οἱ ὑμέτεροι καλῶν ἔργων προδυστασθαι, ἵνα μὴ ᾧσιν ἄκαρποι*» (Πέτ. γ', 14), ὃ ἐστὶν οἱ περὶ σὲ πιστοὶ ἃς συνδράμωσι πάντοτε τοὺς πτωχοὺς καὶ διὰ χρημάτων καὶ διὰ λόγων συμβουλευτικῶν καὶ διὰ παντὸς τρόπου, ὅπως μὴ ᾧσιν ἔρημοι τῆς ἐκ τῆς εὐποιίας καὶ τῶν ἄλλων ἀρετῶν ἡθικῆς ἀμοιβῆς (μὴ ᾧσιν ἄκαρποι).

Ἀκαρπος· ἐπιβλαβής, ὀλέθριος, φθοροποιός· «*Μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀκαρποῖς τοῦ σκότους*» (Ἐφεσ. ε', 11), ὃ ἐστὶν μὴ γίνεσθε συμμέτοχοι (στίχ. 7.), μὴ ἐνδίδετε εἰς ἔργα φθοροποιὰ (ἄκαρπα), ἅτινα

οὐδεμιᾶς ἡθικῆς ἀμοιβῆς πρόξενον γίνονται, μᾶλλον δὲ προξενοῦσι τὸν ὀλεθρον τῆς ψυχῆς, ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς τὰ τοιαῦτα πράττοντας ἐθνικούς.

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΕΟΡΤΗΣ ΤΟΥ ΠΑΣΧΑ.

Ὁ ἐν Κερκύρᾳ ἀξιότιμος ἀνταποκριτὴς τῆς «Σιῶν» κ. Γεώργ. Ἀθ. Ζερβόπουλος ἐρωτᾷ, πόθεν προκύπτει ἡ διαφορὰ τῆς εορτῆς τοῦ Πάσχα μεταξὺ Ὁρθόδοξων καὶ Δυτικῶν, ἰδίως μάλιστα ἐφέτος, ὅποτε ἡ διαφορὰ αὕτη ἦτο εἴπερ ποτε μεγάλη, πέντε ὅλων ἐβδομάδων, ὅπερ οὐδέποτε ἄλλοτε ἐνθυμεῖται, λέγει, ὅτι συνέβη.

Ἀσμένως λύομεν τὴν ἀπορίαν τοῦ ἀξιότιμου ἀνταποκριτοῦ ἡμῶν. Καθὰ καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ τῆς «Σιῶν» ἐλέχθη, ἡ ἐποχὴ τῆς βασιλείδος ταύτης τῶν εορτῶν κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τοῦ Χριστιανισμοῦ δὲν ἦτο ἀκριβῶς ὁρισμένη, ὅθεν καὶ ἐν μεγίστῃ διαφωνίᾳ πρὸς ἀλλήλους εὕρισκοντο αἱ Ἐκκλησίαι τῆς Ἀνατολῆς καὶ αἱ τῆς Δύσεως, ὡς πρὸς τὸν χρόνον καὶ τὴν ἡμέραν ἀκόμη, καθ' ἣν εἶδει νὰ εορτάζηται τὸ Πάσχα. Τὴν διαφωνίαν ταύτην ἤρεν ἐκ τοῦ μέσου ἡ Α'. Οἰκουμένη Σύνδος, ὁρίσασα, ἵνα τὸ Πάσχα ὑφ' ἀπάντων τῶν Χριστιανῶν εορτάζηται πάντοτε ἡμέρᾳ Κυριακῇ, τῇ μετὰ τὴν πανσέληνον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας, μετὰ τὴν διαφορὰν ὅτι ἐὰν τῇ αὐτῇ Κυριακῇ συνέπιπτε καὶ τὸ Νομικὸν Φάσκα, τὸ Πάσχα τῶν Ἰουδαίων, τότε εἶδει νὰ ἀναβάλληται ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα εἰς τὴν ἐπομένην Κυριακὴν, ἵνα μὴ συνεορτάζηται μετὰ τοῦ Νομικοῦ Φάσκα, διότι ἡ Ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ ἔλαβε χώραν μετὰ τὸ Νομικὸν Φάσκα, καὶ οὐχὶ συγχρόνως μετ' αὐτοῦ.

Εἰς τὴν ἐφέτος συμβῆσαν μεγάλην διαφορὰν τῆς εορτάσεως τοῦ Πάσχα ὑπὸ τῶν Ἀνατολικῶν καὶ τῶν Δυτικῶν συνετέλεσαν δύο τινὰ, τὰ ὅποια σπανίως, σπανιώτατα συμπίπτουσιν ὡς ἐφέτος· ἃ) τὸ βίσεκτον τοῦ ἔτους, καὶ β') ἡ σύμπτωση τοῦ Νομικοῦ Φάσκα τῇ εορτῇ τῆς Ἀναστάσεως· ὥστε, ἐὰν δὲν ἦτο τὸ ἔτος βίσεκτον, θὰ εορτάζομεν τὸ Πάσχα μόνον μίαν ἐβδομάδα μετὰ τοὺς Δυτικούς, καὶ τοῦτο, ἕνεκα τῆς συμπτώσεως τοῦ Νομικοῦ Φάσκα· ἄλλως, ἐὰν τὸ Νομικὸν Φάσκα συνέπιπτε δύο ἡμέρας πρότερον (ἡμέρᾳ Σαββάτῳ δηλαδὴ), τότε καὶ θὰ συνεορτάζομεν τοὺς Δυτικούς, ὡς συνεχῶς συμβαίνει. — *Ἐξηγουμένα.*

Γνωστὸν ἤδη τοῖς πᾶσι, ὅτι ἕνεκα τῶν ἐν χρήσει δύο ἡμερολογίων, Ἰουλιανοῦ μὲν παρ' ἡμῖν, Γρηγοριανοῦ δὲ παρὰ τοῖς Δυτικοῖς καὶ τοῖς Διαμαρτυρομένοις, καθυστεροῦμεν ἡμεῖς τούτων κατὰ 12 ἡμέρας, ὥστε ἐνῶ ἐκεῖνοι ἀριθμοῦσι 13 τοῦ μηνός, ἡμεῖς ἔχομεν πρώτην τοῦ μηνός· Ἡ πρώτη λοιπὸν τῆς παραρρηθείσης σελήνης συνέπεσεν ἐφέτος, κατὰ τοὺς Δυτικούς καὶ τοὺς Διαμαρτυρομένους, τῇ 12 Μαρτίου, καθ' ἡμᾶς δὲ τῇ 29 Φεβρουαρίου· ἐπομένως δὲν ἦτο δυνατόν νὰ λογισθῇ ὑφ' ἡμῶν ἡ σελήνη ἐκείνη ὡς σελήνη τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας. Οἱ Δυτικοὶ ὅμως, κατὰ τὸ ἡμερολόγιον αὐτῶν, ὑπελόγησαν αὐτὴν σελήνην Μαρτίου, κατ' ἀκολουθίαν ἡ πρώτη μετὰ τὴν πανσέληνον τῆς ἐαρινῆς ἰσημερίας Κυριακὴ ἡμέρα ἦτο δι' ἐκεῖνους ἡ κατ' αὐτοὺς α'. Ἀπριλίου, εἰκοστὴ δὲ Μαρτίου καθ' ἡμᾶς, ὅποτε καὶ ἐώρτασαν τὸ Πάσχα συμφώνως τῷ ἡμερολογίῳ αὐτῶν. Οἱ Ἀνατολικοὶ ὅμως ὑπολογίζοντες ἀπὸ τῆς 29 Μαρτίου, ὅτε ἦτο νέα σελήνη, εἶδει νὰ εορτάσωμεν τὸ Πάσχα τῇ 17 Ἀπριλίου, τῇ α' δηλαδὴ μετὰ τὴν πανσέληνον Κυριακῇ, τέσσαρας ἐβδομάδας βραδύτερον τῶν Δυτικῶν, ἀλλὰ συνέπεσεν ἵνα τὸ Νομικὸν Φάσκα εορτάζηται τῇ 18 Ἀπριλίου (ἡμέρᾳ δευτέρᾳ)· ἀπηγορευμένου δὲ ὄντος ἐκ τε τῆς Α'. Οἰκουμένης Συνόδου καὶ ἐκ τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἵνα συνεορτάζομεν τὸ Πάσχα μετὰ τῶν Ἰουδαίων, ἀλλὰ καὶ Κυριακῇ πάντοτε, οὐχὶ δὲ ἄλλης ἡμέρας τῆς ἐβδομάδος, ὁρισθείσης πρὸς ἐόρτασιν τῆς Ἀναστάσεως, ἀνεβλήθη ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα, καθὰ ἡ Α'. Οἰκουμένη Σύνδος ὥρισεν, εἰς τὴν ἐπομένην Κυριακὴν, εἰς τὰς καδ'. τοῦ Ἀπριλίου, ὅτε καὶ ἐώρτασαν τὴν Ἀνάστασιν κανονικῶς πάντες οἱ τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον ἐν χρήσει ἔχοντες.

Ἐχει δὲ δίκαιον ὁ κ. Γεώργ. Ἀθ. Ζερβόπουλος,

γράφων ὅτι τοσαύτην διαφορὰν οὐδέποτε ἐνθυμεῖται. Διότι, ὡς ἀνωτέρω εἵπομεν, σπανιώτατα λαμβάνουσι χώραν τὰ δύο ταῦτα αἷτια, τὰ τὴν μεγάλην ταύτην διαφορὰν προκαλοῦντα, καὶ εἶναι τὸ ἀνώτατον ὅριον, μέχρι τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἀνέλθῃ ἡ εορτὴ τοῦ Πάσχα.

ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΑΡΧΙΕΡΕΙΣ

Πρὸς τὸν ἐξ Ἀργοςτολίου ἐρωτῶντα, «*τίνας ἐν τῇ Ἐκκλησιαστικῇ Ἱεραρχίᾳ καλοῦνται Πρόεδροι, ὡς λ. χ. Πρόεδρος Νικαίας κτλ.*» ἀπαντῶμεν. Τοιοῦτος Ἐκκλησιαστικὸς τίτλος δὲν εἶναι ἐπίσημος, ὡς οἱ τίτλοι Ἐπίσκοπος, Ἀρχιεπίσκοπος, Μητροπολίτης, κλπ. οὔτε ἐν ταῖς Ἀγίαις Γραφαῖς ἀπαντᾷ ἡ λέξις Πρόεδρος. Ἀπεδίδοντο ὅμως τὸ πάλαι ἀπὸ κοινοῦ καὶ εἰς Πρεσβυτέρους καὶ εἰς Ἐπισκόπους οἱ τίτλοι Προεστῶς, Προϊστάμενος, Πρόεδρος, καὶ ἄλλοι τοιοῦτοι, κατὰ τὰς περιστάσεις. Ἰδίως δὲ Πρόεδροι ἐκκαλοῦντο οἱ Ἀρχιερεῖς, ὡς ἐκ τῆς προεδρείας, ἣν εἶχον εἴτε ἐν τῇ Συνόδῳ, εἴτε ἐν ἱεραῖς συναθροίσεσι τοῦ λαοῦ. — *Πρόεδροι* σήμερον καλοῦνται ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἀρχιερεῖς τινες, ὅταν μετατεθῶσιν ἐκ μείζονος ἱεραρχικοῦ βαθμοῦ ἐπαρχίας εἰς κατωτέραν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὅπως μὴ ὑποβιβασθῇ τὸ πρόσωπον, τὸ φέρον τὸν τίτλον τῆς ἀνωτέρας ἐπαρχίας, ἀποδίδεται αὐτῷ ὁ τίτλος *Πρόεδρος*.

Οὕτως ὑπάρχουσι παραδείγματα Μητροπολιτῶν, οἵτινες ἀπὸ τοῦ πρώτου τῇ τάξει Μητροπολίτου Καισαρείας ὑπεβιβάσθησαν εἴτε εἰς τὸν δεύτερον τῇ τάξει Μητροπολίτην Ἐφέσου, εἴτε εἰς τὸν ΚΟ', τὸν τοῦ Διδυμοτείχου· εἰς τούτους λοιπὸν ἀπονέμεται ὁ τίτλος *πρόεδρος*. Ἄλλος ἀπὸ Βερροίας (ΙΖ'). τῇ τάξει) ὑπεβιβάσθη προεδρικῶς εἰς τὸν τῆς Καρπάθου μητροπολιτικὸν θρόνον (ΟΒ') κτλ.

Γνωστὸν δ' ὑπάρχει, ὅτι ἐπεκράτησεν ἔθος ἐν τῷ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Πατριαρχικῷ Θρόνῳ αἱ συνεχῶς συμβαίνουσαι μετακινήσεις καὶ μεταθέσεις τῶν Ἀρχιερέων νὰ περιορίζωνται μέχρι τριῶν ἐπαρχιῶν. Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ τινες οἰκονομικοὶ λόγοι, ἰδίᾳ ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ Κράτει, καθ' οὓς Ἀρχιερεῖς τις ἕνεκα πολιτικῶν λόγων ἀναγκάζεται νὰ μετατεθῇ, ἡ καὶ ἕνεκα τῆς ἐπιμόνου ἀπαιτήσεως ἰσχυροῦ τινος ὁμογενοῦς, ὡς, φέρ' εἰπεῖν, συνέβη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ νῦν Πατριάρχου, ὅστις ὑπεχρεώθη ἵνα ἐγκαταλίπῃ ἄκων καὶ μὴ βουλόμενος τὴν ἐπαρχίαν αὐτοῦ Ἀδριανούπολιν, τρίτην οὖσαν (πρώτην διώκησε τὴν Κρήτην καὶ δευτέραν τὸ Διδυμοτείχον)· ἡ δ' Ἐκκλησία, τὸ ἄτοπον τοῦ πράγματος διορθοῦσα, ἔδωκεν αὐτῷ τὴν κενωθείσαν Νίκαιαν, ἣν ἡναγκάσθη νὰ παραδεχθῇ προεδρικῶς, ἐμμένων εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀπόφασιν νὰ μεταβῇ πάλιν εἰς τὸ πνευματικὸν αὐτοῦ ποιμνιον, τὴν Ἀδριανούπολιν, ταύτην θεωρῶν κανονικὴν αὐτοῦ ἐπαρχίαν, ὅπερ καὶ ἐγένετο ἀκολουθῶς, ἐκλιπούσης τῆς βικαρίας ἀπορρομῆς. Ὅπως δὲ ποτε δὲ ὁ λαμβάνων προεδρικῶς, ἐκ μεταθέσεως ἀπὸ μικροτέρας ἐπαρχίας, ἀνωτέραν ἐπαρχίαν παρανομεῖ, ἐκτὸς ἐὰν ὑπάρχωσι πολιτικαὶ ἀνάγκαι κατεπείγουσαι.

Σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ Δ' ἡδὴ ἐπαρχία παραχωρεῖται τισιν, εἴτε μὴ λογιζομένης τῆς ἐν ἐνεργείᾳ Ἐπισκοπῆς, ὅπερ κάπως φαίνεται ὡς ἐκκλησιαστικὴ τις οἰκονομία, εἴτε καὶ ἄνευ τινὸς ἀνάγκης, καὶ ἄνευ ἀποχωρῶντος λόγου, εἰμὴ μόνον ἕνεκα τῆς πρὸς τὸν ἐν Χριστῷ ἀγαπητὸν ἀδελφὸν ἀγάπης.

Ὑπάρχουσι δὲ καὶ παραδείγματα σπανιώτερα Πατριαρχῶν, ἀποτυχόντων τῆς Πατριαρχείας καὶ ἐμμενάντων ἐν ἡ κατεῖχον ἐπαρχίᾳ ὡς πρόεδρων. Οὕτω διορισθεὶς ὁ Μητροπολίτης Κεσπεντηλίου Ἀρτέμιος Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ὑπὸ τοῦ Πατριαρχικοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως Θρόνου, ἄνευ τῆς κανονικῆς συναίνεσεως τῶν Ἀλεξανδρέων, καὶ μὴ γινόμενος παραδεκτὸς, μεθ' ἱκανὰς περιπετείας, ἡναγκάσθη ὅπως διαμείνῃ μέχρι θανάτου ἐν τῇ Μητροπόλει Κεσπεντηλίου, ὑπὸ τὸν τίτλον *μακαριωτάτου προέδρου Κεσπεντηλίου*.

Πᾶς δὲ Ἀρχιερεὺς, Μητροπολίτης ἢ Ἐπίσκοπος ἐν ἐνεργείᾳ, λαμβάνων ἐπαρχίαν τινὰ προεδρικῶς, δὲν παύει φέρων τὸν τίτλον Μητροπολίτης ἢ Ἐπίσκοπος.

Β. Δ. Κ.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΙΝΑΚΟΣ.

Ὁ Πίναξ τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς ἐξ προηγουμένων τόμοις τῆς «Σιών», ἀπὸ τοῦ πρώτου μέχρι τοῦ ἔκτου ἔτους αὐτῆς, ἐξεδόθη, καθὰ καὶ ἐν τῷ προηγουμένῳ φύλλῳ ἀνηγγείλαμεν. Ἐκαστος κατανοεῖ, ὅτι πᾶς πίναξ σκοπὸν προτίθεται τὴν εὐχερῆ εὔρεσιν τοῦ ζητούμενου· ὅταν δὲ τὰ ζητούμενα ταῦτα εἶναι ποικίλα, ἀπὸ ἐπιστημονικῶν ἄρθρων καὶ διατριβῶν μέχρι καὶ αὐτῶν τῶν ἀπλουστῶν κοινωνικῶν εἰδήσεων, τῶν κοινῶς Διαφορῶν λεγομένων, ἀπαιτεῖται πρὸς εὔρεσιν αὐτῶν καὶ τις τρόπος βοηθητικὸς τῷ ζητοῦντι, διότι ἄλλως, μάτην θὰ ἐζήτει τις οἰονδήποτε ἀντικείμενον ἐν μὴ οἰκείῳ τόπῳ. Τούτου ἕνεκα, πρῶτον μέλημα ἡμῶν ἐν τῇ συνθέσει τοῦ πίνακος ὑπῆρξε νὰ καθορίσωμεν τόπον ἴδιον εἰς ἕκαστον θέμα. Τοῦτο δὲ βεβαίως δὲν κατωρθοῦτο, εἰμὴ διὰ τῆς κατὰ κεφάλαια ὠρισμένα κατατάξεως τῆς ἀπείρου πληθούς τῶν ἐν τοῖς ἐξ ὁλοκληρίαις τόμοις περιεχομένων. Κατ' ἀκολουθίαν ἐλήφθη ὑπὸ σπουδαίων ὄψιν ἡ ὕλη, ἡ ἀπαρτίζουσα τὰ τῶν ἐξ τούτων ἐτῶν φύλλα, καὶ διηρέθη αὕτη εἰς κεφάλαια ἀλφabetικῶς, τὰ ὅποια καὶ προστάχθησαν ἀμέσως πρὸ τοῦ πίνακος, μετὰ περατομένης εἰς τὴν σελίδα, ἐν ἣ εὐρίσκεται ἕκαστον, ἵνα ἐκ πρώτης ὄψεως ὁδηγῇται ὁ ἀναγνώστης πρὸς τὴν ζητήσιν τὸ προκείμενον.

Τὰ κεφάλαια, τὰ ἀπαρτίζοντα τὴν ὅλην ὕλην, εἶναι τὰ ἑξῆς.

- α') Ἀποστολικά ἀναγνώσματα.
- β') Ἀποφθέγματα σοφῶν.
- γ') Ἀρθρα κύρια.
- δ') Βιβλία τῆς ἀγίας Γραφῆς.
- ε') Βιβλιοκρισία.
- ς') Δηλώσεις.
- ζ') Διαψεύσεις.
- η') Διὰ τριβαί.
- θ') Διάφορα.
- ι') Ἐγκύκλιοι.
- ια') Εἰδοποιήσεις.
- ιβ') Ἐκθέσεις.
- ιγ') Ἐπιστολογραφία.
- ιδ') Ἑρωταποκρίσεις.
- ιε') Ἱεροῦ Εὐαγγελίου ἀνάπτυξις.
- ισ') Λειτουργίας ἀνάπτυξις.
- ιζ') Λεξικὸν τῆς Καινῆς Διαθήκης.
- ιη') Λεξιλογία.
- ιβ') Λόγοι.
- κ') Ὀνόματα τῶν ἐπιστελλάντων τῇ «Σιών».
- κα') Παράγραφοι.
- κβ') «Σιών» (ὄνομα, πρόγραμμα κλπ.).

Τούτων πάντων τὰ περιεχόμενα κατεστρώθησαν ἀλφabetικῶς ἐν εἰδὲι λεξικοῦ. Ἐπειδὴ δὲ τὸ κεφάλαιον τῶν Διαφορῶν ἦτο ἐκτενέστατον, διηρέθη εἰς τρία, 1) ἀποδιώσεις, 2) βιβλία καὶ φυλλάδια γεωγραφικὰ καὶ 3) Δημοσιογραφικά. Τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο διὰ τὴν μεγίστην ποικιλίαν ὑποδιηρέθη εἰς ἀγγελίας, ἀνταποκρίσεις, ἀφίξεις καὶ ἀναχωρήσεις, εἰδήσεις, ἐκκλησιαστικά, ἐκπαιδευτικά, ἐπισκοπικά, ἐρωτήσεις, ἐφημερίδας, Ζακυνθιακά, θρησκευτικά, Ἱεροσολυμιτικά, Κεφαλληνιακά, Πατριαρχικά, ποιήματα, προχειρίσεις, στατιστικά, Συνοδικὰ καὶ φιλανθρωπικά.

Ὡς αὐτῶς τὸ κεφάλαιον τῶν ἐρωταποκρίσεων διηρέθη εἰς ἐρωταποκρίσεις ἐρμηνευτικὰς, καὶ εἰς τὰς ποικίλης ὕλης.

Οὕτω πῶς συνθεσθεμένος ὁ πίναξ, οὐ μόνον πρὸς πάντας τοὺς συνδρομητάς, τοὺς εἴτε πλήρη σειρὰν, εἴτε τῶν τινὰς τῆς «Σιών» κρατοῦντας, καθίσταται χρήσιμος, ἀλλὰ σύναμα ἱκανοποιεῖ καὶ τὴν περιέργειαν παντός, εἴτε βουλομένου νὰ ἴδῃ ἐν αὐτῷ, ὡς ἐν κατόπτρῳ, ὅποια τὰ περιεχόμενα ἐν τῇ «Σιών», εἴτε ἀπορίαν τινὰ θρησκευτικὴν ἔχοντος, καὶ ἐπιθυμοῦντος νὰ μάθῃ, ἂν ποτε ἐγένετο περὶ αὐτῆς λόγος ἐν τῇ «Σιών»· ὅποτε, ἐπειδὴ φυλάττονται πλεῖστοι ἀριθμοὶ ὧν τῶν ἐτῶν, δὲν ἔχει, εἰμὴ νὰ ζητήσῃ τὸ φύλλον, πρὸς ὃ γίνεται ἡ παραπομπή τοῦ ζητούμενου, καὶ οὕτω ἐκ τοῦ προχείρου νὰ λύσῃ τὴν ἀπορίαν αὐτοῦ. Ὅτι δὲ πλεῖστα σπουδαῖα ζητήματα θίγονται, οὐκ ὀλίγα δὲ καὶ λύνονται ἐν τῇ «Σιών», πλεῖσται σοφαὶ διατριβαὶ περικοσμοῦσι τὰς στήλας αὐτῆς, δι-

δακτικωτάτη δὲ εἶναι ἡ ἀνάπτυξις τῆς ἱερᾶς Λειτουργίας, ὡς καὶ ἡ τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ τῶν Ἀποστολικῶν ἀναγνωσμάτων ἐρμηνεία, ἡ Λεξιλογία κλπ. δύναται νὰ βεβαιωθῇ ἕκαστος, καὶ ἐπιτροχάδην διερχόμενος τὸν πίνακα, καὶ ἀμυδρὰν πῶς ἰδεῖν λαμβάνων τῶν ἐν τῇ «Σιών».

ΔΙΑΦΟΡΑ

Καθὰ ἐνθυμοῦνται οἱ φίλοι ἀναγνώσται τῆς «Σιών», ἡ Διεύθυνσις ἤδη ἀπὸ Δεκεμβρίου τοῦ λήξαντος ἔτους (ἴδε φύλλον τῆς 9 Δεβρίου) δι' ἐκτενοῦς ἄρθρου «Πρὸς τοὺς Ἀνταποκριτὰς τῆς «Σιών» ἐξέθηκε τὸ πρὸς τὴν «Σιών» γινόμενον μέγα ἄδικον διὰ τῆς μετὰ μῆνας ἐπιστροφῆς ἐνδὸς φύλλου, μετ' ἐπιγραφῆς **ἀπαράδεκτον**, πρὸς ἄρνησιν τῆς ἐτησίου συνδρομῆς, καὶ παρεκάλεισε θερμῶς τοὺς μὲν συνδρομητάς, ἵνα ἀπ' ἀρχῆς τοῦ ἔτους δηλώσωσιν, ἐὰν καὶ κατὰ τὸ ἐπίδον ἔτος μέλλωσι νὰ ἐξακολουθήσωσι τὴν συνδρομὴν αὐτῶν, τοὺς δὲ ἀνταποκριτὰς, ἵνα ἐγκαίρως φροντίσωσι καὶ λάβωσι τὴν συγκατάθεσιν τῶν καὶ τοῦ Η'. ἔτους συνδρομητῶν, τὰ δὲ ὀνόματα αὐτῶν πέμψωσι τῇ Διευθύνσει πρὸς ὁδηγίαν αὐτῆς. Κατ' ἀκολουθίαν, ὡς πάντες σχεδὸν οἱ ἀνταποκριταί, καὶ ὁ ἐν Ἰθάκῃ ἀξιοτίμος καὶ θερμὸς προστάτης τῆς «Σιών» κ. Ἀλέξ. Βλασσόπουλος ἐδήλωσεν ἐγκαίρως τὰ ὀνόματα τῶν αὐτόθι ὑπὸ τὴν ἐπιστάσιν αὐτοῦ συνδρομητῶν, πρὸς οὓς τακτικῶς ἐπέμφθησαν καὶ πέμπονται τὰ φύλλα αὐτῶν. Ἐν τούτοις ὁ κ. Ἀνδρέας Κατσαμῆς, Ἱερεὺς, ἐκ τῶν ἐγγεγραμμένων μεταξὺ τῶν ἐξ Ἰθάκης συνδρομητῶν, μετὰ τρεῖς ὅλους μῆνας ἐπέστρεψεν ἐν μόνον φύλλον, τὸ τελευταῖον, μετ' ἐπιγραφῆς **ἐπιστρέφεται**. Ἡ «Σιών», καθ' ἃ τρανὰ τοῦτο ἔδωκε δείγματα, ἠνέχθη, καὶ ἐπανειλημμένως, τὸ νὰ ἀδικῇται κατ' ἐξοχὴν ὑπὸ Ἱερέων, Οἰκονόμων καὶ Ἀρχιμανδριτῶν, καὶ δὲν ἠθέλησέ ποτε, σεβομένη τὸν ἱερατικὸν χαρακτήρα, οὐδένα οὔτε νὰ καταδιώξῃ, οὔτε νὰ ἐκθέσῃ ἀπλῶς· καὶ, εἰ καὶ πολὺ αἰσθάνομαι ἀφορμὴν ἐκ τῶν πραγμάτων νὰ βεβαιωθῇ τὸ ἀληθές τῶν λόγων ἐνδὸς ὁρθῶς παρατηρητοῦ, ὅτι «οἱ μεγάλοι πολεμοὶ τῆς «Σιών» εἶναι οἱ Ἱερεῖς», πάντοτε ἀντέτασεν αὐτῷ τὸ, «καὶ ὁ σῖτος ἔχει τὴν αἶσαν αὐτοῦ», κακοποιοὶ δὲ καὶ ἄδικοι ἐν πάσῃ τάξει ἀνθρώπων εὐρίσκονται. Καὶ εἰς τοῦτο μόνον ἠρέσθη, ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ κακὸν ἐξακολουθεῖ εὐρίσκον μισητάς, εἰς δὲ τις, καὶ Οἰκονόμος μάλιστα, οὗ τὸ χαριτωμένον ὄνομα ἐπιφυλασσόμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν, ζητηθείσης τῆς καθυστέρουσης συνδρομῆς τοῦ 1887, κατ' ἀρχὰς μὲν προῦφασίσθη τὴν μὴ τακτικὴν παρακλῆσιν ὕλλων τινῶν, ὡς ἐὰν ἦτο ἡ Διεύθυνσις ὑπεύθυνος διὰ τὰ ὁπωσδήποτε παραπίπτοντα ἢ κρατούμενα φύλλα, ἔπειτα δὲ, καὶ ἀφοῦ τῷ ἐστάλησαν, ἐπὶ συστάσει μάλιστα, τὰ ζητούμενα φύλλα, νεκρικὴν ἐτήρησε καὶ τηρεῖ σιγὴν, οὐδ' ἀπαντήσεως ἀξίων τὰς τῆς Διευθύνσεως ἐπιστολάς, διὰ ταῦτα ἐπάναγκες ἐκρίθη νὰ ἐξέλθωμεν τῆς ἐπιφυλακτικῆς αὐτῆς θέσεως ἀπέναντι τοιούτων προσώπων, εὐαγγελικοῦ ποιμένος στολὴν ἐνδεδυμένων, ἐνῶ ὁ βίος καὶ αἱ πράξεις αὐτῶν πᾶν τούναντιον μαρτυροῦσι, καὶ νὰ παραδοθῶσιν εἰς δημοσίτητα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, πρὸς παραδειγματισμὸν ἄλλων. Ἡ «Σιών» εἰς οὐδένα ἐπιβάλλεται, οὐδένα βιάζει, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνοχὴ ἔχει ὄριον. Οἱ αἰδεσιμώτατοι οὗτοι ὤφειλον νὰ ὦσιν, ὡς Ἱερεῖς, οἱ πρῶτοι ὑποστηρικταὶ θρησκευτικοῦ τινὸς φύλλου· ἂν δ' ἄλλως τοὺς ὑπηγόρευεν ἡ συνείδησις, ὤφειλον τοῦλάχιστον νὰ μὴ τὸ βλάπτωσι, παραιτούμενοι ἐγκαίρως, ὡς τοσοῦτοι ἄλλοι· καὶ τότε βεβαίως οὐδεὶς οὐδὲν εἶχε νὰ ἀντιτάξῃ αὐτοῖς. Ἀλλὰ τὸ νὰ δέχωνται καὶ κρατῶσι τὰ φύλλα ἐπὶ μῆνας, ἐπὶ ἔτη, νὰ ζητῶσι τὰ παραπίπτοντα φύλλα, καὶ μετ' ὅλα ταῦτα νὰ ἀρνηθῶσι τὴν συνδρομὴν τῶν, ἐπιστρέφοντες ἐν μόνον φύλλον, τί ἄλλο τεκμηρίον, ἢ ἄδικον ψυχὴν; ὅπως δὲ ἐν δικαιοσύνῃ συλλήβδην πᾶσα ἀρετὴ, οὕτω καὶ ἐν ἀδικίᾳ συλλήβδην ἐστὶ ἀναμιλλέκτως πᾶσα κακία. Καὶ ἐκ τοῦ λαοῦ μὲν τὸν ἀδικοπραγούντα ἐλπίζει τις νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς αἰσθηματικὰ δικαιότερα διὰ τῆς Ἐκκλησίας, διὰ τῶν Ἱερέων, πνευματικῶν πατέρων, κλπ., ἀλλ' ὅταν αὐτὸς ὁ τοῦ πνευματικοῦ πατρὸς θέσιν καὶ ἐπάγγελμα κατέχων ἀδι-

κῆ καὶ βλάβη τὸν πλησίον, τίς θέλει τὸν ἐπαναγάγει εἰς τὴν ὁδὸν τῆς ἀρετῆς; «Ἐὰν τὸ ἄλλας μορανθῇ, ἐν τίνι ἀλισθησεται;»

— Ὁ «Λόγος» ἐν τῷ ὑπ' ἀρ. 739 (τῆς 23 Ἀπριλίου) φύλλῳ αὐτοῦ δι' ἐκτενοῦς ἄρθρου «Κρίσις ἐφημερίδων περὶ τῶν ἡμετέρων ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων» ἐπιγραφόμενου, οἰκτεῖων τὴν ἐνεστῶσαν σπάνιν τοῦ κηρύγματος τοῦ θεοῦ λόγου, ἐπιφέρει· «Οὐδένα τῶν νῦν Ἀρχιερέων, πλὴν τοῦ Ζακύνθου καὶ τοῦ Κορινθίου, γινώσκωμεν ἀναγράφαντα ἐν τῷ προγράμματι αὐτοῦ τὸ κήρυγμα τοῦ θεοῦ λόγου ὡς τὸ οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς θέας λατρείας, ὡς τὸ κύριον ἔργον τῆς Ἀρχιερωσύνης. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ζακύνθου καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κορινθίας συνεχῶς καὶ ἐνδιαφερόντως διδάσκουσι, κηρύττοντες τὸν θεῖον λόγον, ὁ πρῶτος δὲ καὶ θρησκευτικὴν ἐκδίδωσιν ἐφημερίδα, τὴν «Σιών», ἐξ ὧν φαίνεται, ὅτι αἰσθάνονται πῶς τὰ καθήκοντα τῆς ἀρχιερωσύνης, καὶ ἐννοοῦσι τὴν θέσιν αὐτῶν». — Μετ' ἄλλας δὲ σπουδαίας παρατηρήσεις, μετενεγκὼν εἰς τὰς στήλας αὐτοῦ μέγα μέρος τοῦ περὶ Ἱεροκηρύκων ἄρθρου τῆς «Σιών» (ἀρ. 348), κλείει τὸ ἄρθρον αὐτοῦ διὰ τῶν ἐξῆς· «Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἄρχοντας, νόμους, διοργανισμὸν, κανονισμοὺς, καὶ κατὰ ταῦτα πρέπει νὰ σκεπτήται, νὰ ἐνεργῇ, καὶ νὰ πράττῃ, ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτῆς ἐκάρτῳσα τὴν βελτίωσιν καὶ τὴν ἀνόρθωσιν αὐτῆς. Κατ' αὐτὰ σκεπτομένη καὶ ἐνεργοῦσα ἀκμάζει, καὶ ἐργάζεται θαυμασῶς τὸ ἔργον αὐτῆς τὸ σωστικὸν τῶν ψυχῶν ἀπὸ τῆς ἀμαρτίας καὶ τῶν χειρῶν τοῦ Διαβόλου, παρ' αὐτὰ δὲ σκεπτομένη καὶ ἐνεργοῦσα ἐκπύει τῆς ἀξίας αὐτῆς, ἀπόλλυσι τὴν ἠθικὴν αὐτῆς δύναμιν ἐπὶ τῶν ψυχῶν, καὶ παρακμάζει. Αὕτη ἐστὶν ἡ αἰτία τῆς ἀμῆρας καὶ τῆς παρακμῆς τῆς Ἐκκλησίας, καὶ οὐχὶ ἡ ἐπιμέλεια ἢ ἡ ἀκηδία τῶν πολιτικῶν Κυβερνήσεων, ἢ τοῦ ἐμμοσθοῦ ἢ τοῦ ἀμμοσθοῦ τοῦ Κλήρου».

Ὁρθότατα καὶ λογικώτατα.

— Ὁ παπᾶ-Λιόντος. Κατὰ τὴν «Ἀκρόπολιν» ἀστειόν τι ἔλαβε χώραν εἰς τὰ Τριφυλλιάνικα τῆς νήσου τῶν Κυθήρων. Ὁ Ἱερεὺς τοῦ χωρίου Παπαλιόντος, εὐρὼν παλαιὰ τινα αἰρετικά βιβλία, ἐν οἷς ὠρίζετο τρόπος ὅλως διάφορος τοῦ προσδιορίζειν τὴν ἡμέραν τοῦ Πάσχα, καὶ παραδεχθείς αὐτὸν ὡς ὁρθῶς ἔχοντα, ἤρξατο νὰ νηστεύῃ ἀπὸ τοῦ πρώτου δεκαημέρου τοῦ Φεβρουαρίου, καὶ ὅτε προσήγγιζεν ἡ 25 Μαρτίου, μίαν ἐβδομάδα πρότερον ἑώρτασεν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ χωρίου τοῦ τὴν Κυριακὴν τῶν Βαΐων, κατὰ δὲ τὴν ἀκολουθίαν ἐβ' ὁμάδα τακτικώτατα ἐτέλεσε τὰς Ἀκολουθίας τῶν Παθῶν, καὶ τέλος τὴν Κυριακὴν εἰς τὰς 27 Μαρτίου περὶ τὸ μεσονύκτιον ἐσήμανε τοὺς κώδωνας χαρμοσύνης, καὶ ἐτέλεσε τὴν Ἀνάστασιν, μεθ' ἣν ἔφαγε καὶ τὸν πασχαλινὸν ἄμνον.

Ταῦτα πληροφορηθείς ὁ Ἐπίσκοπος Κυθήρων κ. Στρατούλης ἐκάλεσεν ἐνώπιόν του τὸν Παπαλιόντον, καὶ ἀφοῦ τὸν ἐπέπληξε διὰ τὰ τελεσθέντα, τὸν ἐφυλάκισεν. Ἀλλὰ τὴν Παρασκευὴν ἢ τὸ Σάββατον τῆς ἰδίης ἐβδομάδος ἐζήτησεν ὁ Παπαλιόντος τὴν ἄδειαν τοῦ Ἐπισκόπου νὰ μεταβῇ εἰς τὸ χωρίον τοῦ διὰ κατεπίγουσαν ὑπόθεσιν, ὅπου καὶ μετέβη. Ὅποια δὲ ἦτο ἡ κατεπίγουσα ὑπόθεσις; Ἡ τέλεισις Λειτουργίας ἐπὶ τῇ Κυριακῇ τοῦ Θωμᾶ! Διότι, κατὰ τὸν Παπαλιόντον ἡ Κυριακὴ ἐκείνη ἦτο ἡ τοῦ Θωμᾶ. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος συλλαβὼν ἐκ νέου τὸν παρᾶξενον τοῦτον ἱερέα τὸν ἀπέστειλεν εἰς Ἀθήνας, ὅπως κριθῇ παρὰ τῆς Ἱ. Συνόδου. Καὶ ἤδη εὐρίσκεται ὁ Παπαλιόντος ἐνταῦθα, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὰ βιβλία του, διὰ τῶν ὁποίων διατείνεται, ὅτι θὰ ἀποδείξῃ τῇ Ἱ. Συνόδῳ, ὅτι αὐτὸς εὐρίσκεται ἐν τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ἐκείνη ἐν τῇ πλάνῃ. Οὕτω, μετὰ τῶν χιλιάδων Χριστιανῶν ἐορταζόντων τὸ Πάσχα ὁ Ἱερεὺς οὗτος ἦτο ὁ μόνος ἐν Ἀθῆναις ὁρθόδοξος, ὅστις δὲν εἶχε Πάσχα.

Παρακαλοῦνται οἱ κ. κ. συνδρομηταί, ἵνα συμμορφώμενοι μὲ τὸν ἐν κεφαλίδι τῆς «Σιών» στερεοτύπως τιθέμενον ὅρον ὅτι, ἡ ἐτησίαν συνδρομὴν, ὅπως πράγματι συνδράμωσιν εἰς τὴν τακτικὴν ἐκδοσιν τοῦ θρησκευτικοῦ τούτου ἀναγνώματος.